

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

Diyarbakır Milletvekili

Anayasa'nın temel hak ve hürriyetlere ilişkin hükümleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ilgili uluslararası denetim mekanizmalarının iç hukukla uyumu çerçevesinde, yargısal faaliyetlerin etkinliği ve idari uygulamaların hukuka uygunluğu bakımından söz konusu yedi aylık dönemdeki verilerin şeffaf bir şekilde ortaya konulması gerekliliği doğmuştur.

Bu bağlamda;

- 1 Ocak 2026 – 30 Temmuz 2026 tarihleri arasında, ceza infaz kurumlarında mahkûp ve tutuklulara yönelik muameleler ile hapisane koşullarına ilişkin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Birleşmiş Milletler standartları bağlamında yapılan denetimlerde tespit edilen; kötü muamele, işkence iddiası, sağlık hakkına erişim engeli ve aşırı kalabalıklaşma gibi sınıflandırılmış ihlal türlerine göre dağılımı yapılmış somut vakalar nelerdir ve bu ihlallere sebebiyet verdiği iddia edilen personel hakkında 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Türk Ceza Kanunu uyarınca başlatılan disiplin veya adli soruşturmaların hangi aşamada olduğu, kaç kişi hakkında yaptırım uygulandığı ve mağdurlara yönelik ne tür onarıcı adalet tedbirlerinin hayata geçirildiği hususunda detaylı bir döküm sunulacak mıdır?
2. Aynı dönemde, ifade özgürlüğü, toplanma ve gösteri yürüyüşü hakkı ile basın özgürlüğü alanlarında; Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararlarına rağmen devam eden yargılamalar, sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan davalar ve gazetecilere yönelik gözaltı/tutuklama işlemleri kapsamında, "demokratik toplumda gereklilik" ve "ölçülülük" ilkelerine riayet edilip edilmediğine dair Yargıtay ve Bölge Adliye Mahkemeleri nezdinde yapılan istinaf/temyiz incelemelerinde tespit edilen hak ihlali kategorileri nelerdir ve bu ihlallerin sistemik bir nitelik taşıyıp taşımadığının değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığınızca bağımsız bir izleme mekanizması tesis edilmesi düşünülmekte midir?
3. Kadın hakları, çocuk hakları ve engelli hakları gibi dezavantajlı gruplara yönelik koruyucu tedbirlerin uygulanmasında; 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile Çocuk Koruma Kanunu kapsamındaki koruma kararı başvurularının reddedilmesi, nafaka yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi ve özel eğitim/rehabilitasyon hizmetlerine erişimde yaşanan aksaklıklar gibi sınıflandırılmış ihlal türlerine göre, 1 Ocak 2026 – 30 Temmuz 2026 döneminde kaç adet başvurunun sonuçsuz kaldığı, bu durumun mevzuattaki hangi boşluklardan kaynaklandığı ve söz konusu eksikliklerin giderilmesi için hazırlanan yasal düzenleme taslaklarının içeriği ile takvimi nedir?

4. Adil yargılanma hakkı ve makul sürede yargılama ilkesi bağlamında; anılan dönemde Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine aykırı olarak yargılama sürelerinin aşılması, delillere erişimde kısıtlamalar, savunma hakkının sınırlandırılması ve uzun tutukluluk süreleri gibi sınıflandırılmış ihlal türlerine göre, UYAP verileri üzerinden yapılan analizlerde en yoğun ihlal yaşanan yargı çevreleri ve mahkeme daireleri hangileridir ve bu yapısal sorunların çözümüne yönelik olarak Hakimler ve Savcılar Kurulu ile koordineli olarak alınması planlanan somut idari ve yasal önlemler nelerdir?
5. Mülteci, göçmen ve yabancılar hakları alanında; 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile Geri Gönderme Merkezleri Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirilen sınır dışı işlemleri, geri gönderme merkezlerindeki barınma koşulları, adli yardım ve tercüman hizmetlerine erişim engelleri gibi sınıflandırılmış ihlal türlerine göre, 1 Ocak 2026 – 30 Temmuz 2026 döneminde tespit edilen vakaların sayısı ve coğrafi dağılımı nedir ve bu ihlallerin tekrarını önlemek amacıyla İçişleri Bakanlığı ile ortaklaşa yürütülen kapasite geliştirme, personel eğitimi ve mevzuat uyumlaştırma çalışmalarının somut çıktıları ile etki değerlendirme raporları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?